

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не вове́мш милости і віри не вове́мш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Линдога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авчайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Економічна робота в раді державній.

(X) Вчора зібрала ся рада державна по кількадевній перерві до дальшої роботи законодавчої, яка тепер у великій мірі товпить ся на денний порядок, а вся та робота має одну спільну прикмету: се майже виключно економічні справи, а також майже всі внесення, які виходять з почину послів, визначають ся тою самою прикметою. Не можна сему зовсім дивувати ся, позаяк сусідні держави європейські випередили нашу монархію значно, а до того парламентарний нелад кількालітний в Австрії довів до значного економічного застою. Тепер отже наспіла пора, щоби недовершене докінчити, а занедбане поповнити. Передовсім проявляє ся дуже живе змаганя в користь будови водних доріг і каналів, яким неперечно в нинішних часах треба признати первостепенне значіння. Се є неперечним доказом почуваня потреби економічної роботи, що тепер доспіло до такої сили, яка не зносить вже ніякого опору. Другою важною справою економічною є закон про горінчаний податок, що має пособити краєвим фінансам доведеним вже до вельми лихого і невиносимого вже стану. Закон находить ся в комісії і може ще до великодня поведе ся перевести ухвалу вго в повній палаті, а тим самим дати потрібні засоби краям на всякі краєві потреби, які ростуть з кожним роком (на цілі просвіти, санітарні, рільничі, промислові і т. д.). До великодня має також бути полагоджена зміна закона о належитостях, що має принести певні пільги занепавшому будівельному промислові; краєвим гіпотечним інститутам дістане ся увільненя листів заставних від рентового податку, а також знесеня державних мит не найде перешкоди мимо опору з боку міністра скарбу. Також промисловий закон діжде ся імовірно зміни що-до розносчиків товарів і торговельних агентів, а скорочене часу робочого в копальнях має також певні вигляди. Протягом сего тижня збере ся вибрана вже квотова депутация, на разі лише для уконституованя, але її задачею буде доложити всіх сил, щоби усталити цлову угоду з Угорщиною і довести її до успішнішого для Австрії полагодженя. Останок часу буде мусіла рада державна присвятити державному бюджету на 1901 р., якого вже нема від чотирох літ.

Вправді нема вигляду, щоби в сім півроці ухвалено бюджет в раді державній і треба буде вдоволити ся ухвалою бюджетової провізориї, яку правительство на основі §. 14-го має лише до кінця червця, а ухвала властивого бюджету може послідувати хіба в осени, наколи сяк-так можливі відносини в раді державній потривають дальше.

Таким способом по чотирох промарнованих роках набрала всяка позитивна і реальна робота великої ваги, бачимо справдешній натовп законодавчої праці, яку треба конечно полагодити. Найвизначніше місце посеред тої роботи займає

інвестиційний закон, що змагає до будови цілої сіти значнійших залізниць в альпійських і чеських краях коштом пів мільярда корон. Ся робота розложена очевидно на цілу чергу літ, але она вийде в хосен полудневих і північних країв (чеських). Справедливо сказав міністер залізниць, що теми будовами має почати ся нова доба залізниць в Австрії. Треба однак признати, що та сіть, що має творити коротше получене північних країв з Триєстом, буде мати передовсім важне значіння для західно-австрійських країв. Чехи будуть при тім наділені Пирненьскою залізницею, чим Чехи зовсім ще не вдоволяють ся, а домагають ся також виконаня на півночі сіти водних доріг. Посол Кафтан, промовляючи в розправі над інвестиціями, домагав ся в тій справі конечно іunctim. Є се не легка справа означити речинець певний для переведеня водних доріг, але Австрія справді і в сім напрямі остала позаду інших держав. Міністер залізниць не дав на се ніякої відповіди, очевидно длятого, позаяк водні дороги належать до міністра торговлі.

В тих справах особливо що-до будови водних доріг а також конечно для того систематичної регуляції рік інтересована у великій часті Галичина і Буковина. Галицка делегация повинна при сій нагоді домагати ся від правительства також видатної акції і підвиспеня півмільярдного кредиту для заспокоєня тих галицких і буковинських потреб, а при тім іunctim з інвестиціями для західно-австрійських країв. Наколи галицка і буковинська делегация занедбає тепер приневолити правительство до видатнійшої акції при сій нагоді також для Галичини і Буковини, то будемо мусіти знов ждати яких триціть літ, поки черга прийде на сі краї і поки можна буде найти нагоду, щоби послі західних країв були приневолені признати щось і для наших країв.

Пастирске посланіє

ВПресовь. Митрополита Андрея Шептицького

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенієм

Митрополита Галицкого, Архиепископа Львівского, Епископа Каменецкого

Вірним Епархії львівської і каменецкої

(Дальше).

Ми на тій землі живем, і що до Бога належить, і все що їмо і чим жить утримуем, все ово Боже. Але по правді та по справедливости, то ніяка не єсть гостина у Бога. Ніхто не каже, що гостить у себе худобу, коли на его пасовищу пасе ся. Ба і челядь, служба через то у газди не гостять, що від него страву мають, та в его хаті сплять. Гостять у газди доперва сесі, котрих він сам до себе приймає та сам гостить. Подібний спосіб і у Господа Бога.

Не всі у Него гостями, що Его дарів на землі уживають. Гостять у Него лишень сесі, котрих Він хоче угостити, котрих на гостину кличе, а они на Его запрошеня йдуть.

На тій гостині, на котру Бог запрашає людий, Він перед ними відсланняє ся і Сам їх гостить, уділяючи ся їм і угощаючи їх своїми дарами.

Для того то єсть дві ріжних гостин у Бога, а в обох, ріжні місця висші і низші, як ріжна єсть міра, в котрій Бог перед людьми відсланняє ся і людий гостить. Найбільша, бо повна гостина єсть там в небі, між Ангелами і Сьвятими, бо Бог перед ними вже цілком відслонить ся і як господар своїх гостей угощає, так і Бог перед сьвятими всякі свої добра заставляє, ріжні, після того, на які собі хто заслужив, і Сам їм служить.

«Амін, благолю вам яко препояшет ся Господь і посадит їх і минує послужит їм» Лук. 12, 37.

Але і на сім сьвітї єсть також гостина Божя, не така велика і повна як та в царстві небеснім, але всеж правдива гостина у Господа Бога; а тою гостиною Божою на сьвітї віра сьвята, в котрій Бог себе перед людьми відкриває, своїм сьвятим обявленем, і свої дари перед ними заставляє.

А та гостина віри, в сьвятій католицкій Церкві.

Церков сьвята для того храмом Божим, бо Бог в ній, як би в Своїй палаті, справляє для людий пир, дає їм правду свою і ласку свою. В тій гостині гостям служить еще не сам Господар, але Его Син, не сама Тройця сьвята, але Син Божий І. Христос, і сам через себе і через своїх слуг.

Всі дари і ласки уділяє І. Христос на тій гостині на то, щоби тою меншою гостиною до більшої нас приспособити.

Тепер вже знаєте, що то є церков, бо думаю, що Ви мене порозуміли.

Подивіть ся тепер на церковцю вашу, а ще ліпше порозуміте.

Чи видите іконостас, що ділить церков на дві часті, а на нїм всякі красно вимальовані образи. Що той іконостас значить, та на що він в церковці Божій єсть, і що означають ті дві часті, на котрі він ділить церков?

Ті дві часті церкви означають і ті два степені гостини Божої, о котрих я Вам доперва що іно розповів. Гостина царства Божого в небі і гостина царства Божого на землі; Церков торжествуюча, всі сьвяті в небі, і Церков воїнствуюча — християне на землі.

Та часть, що за іконостасом, де престол стоить і Служба відправляє ся, то образ Церкви на землі. Іконостас же єсть то як би двері до вічного царства Божого.

Тому то у нас така установа, що головними дверми в іконостасі, що їх царськими називаєм, ніхто з християн не сьміє перейти, і самі отець духовний лишень тоді через ті двері сьміють перейти, коли в сьвятых ризах убрані. А давнійше то і бічними дверми іконостаса не переходив хто небудь, лиш самі дякони, найвисші по сьвященниках служителі в церкві, о сїбно на те посьвящені від єпископа.

Подивіть ся тепер на ті образи в іконостасі. Чому то власне такі в іконостасі мають бути мальовані? Чому не сьміє маляр після своєї вподоби які небудь образи там вималювати? Подивіть ся, при самих царських дверех іконостаса вимальований І. Христос по правій руді, а Пречиста Діва по лівій. Над ними в горі тих малих много образів, що один коло другого ра-

зом стоять, що представляють? Праздники! т. є в ряду цілу історію життя І. Христа, котру в праздниках що року цілу переходимо. Від хвилі, як Ангел з неба звістив Преч. Діві Марії, що мала зістати матерію Божою, що мала породити І. Христа, то праздник Благовіщення; а далше йде Рождество І. Христа, Єго крещенє на ріці Йордані від Йоана Крестителя, і праздник Обрізання після старого закону, і Стрітеня, як Пр. Діва І. Христа до церкви занесла, щоби Го Богу посвятити, а в церкві стрітала ся з св. Симеоном старцем, що як побачив І. Христа і взяв Го на руки, зараз пізнав, що то єсть Бог, і уложив єю пісню *«Нині отпущаєши раба твоего Владико»*, що ми єї під кінець вечірні ще сьпіваєм. А далше йде вже праздник Сьвітлого Воскресення Христового, Вознесення і зісланє на Апостолів Духа сьвятого.

При праздниках Господеских стоять в ряду праздники Богородичні, котрі представляють життя Пресв. Богородиці Діви. А над праздниками стоять рядом Апостоли сьвяті, і то по однім боці шість а по другім боці шість, а в середині І. Христос — представлений яко Цар слави. А над ними знов йдуть пророки, що то пришествіє І. Христа на кілька віків предсказували.

На самім верху вимальований І. Христос розпятий на кресті, а під крестом Пречиста Діва і св. Йоан апостол, що Євангеліє написав.

До того на долині по боках, той сьвятий, на котрого маєте в селі храм, праздник. А на бічних дверех, то всіяко буває. Часом вимальовані Ангели, що ніби дверей до неба стережуть, а не допускають кому небудь ввійти. Або знов сьвяті дякони св. Стефан і Лаврентій; бо то двері дяковські, як я Вам вже вєспімав.

А на самих царских дверех звичайно вимальовані Євангелісти, що то науку І. Христа списали і оповіли Єго життя в тій книзі, що Євангеліє називає ся.

Чому то все на іконостасі вимальоване? На то, щоби християне і оком своїм виділи, через які двері треба перейти до царства Божого в небі.

Мають християне тільки равів пригадувати собі царство небесе та дорогу, що до него веде, кілька разів споглянуть в церкві на іконостас.

Мають учити ся, що лишень через І. Христа і Преч. Діву, що у дверей стоять якби запрашали християн до себе, і через вивовненє науки Євангелія, через життя християнське, котре має бути подібне до життя Христового представленого в праздниках, можуть дістати ся до неба.

Одним словом на тім іконостасі як би зібране все тото, що в церкві сьвятий І. Христос християнам дає, все що для них зробив. Все там мальованем представлено, чоґо Церков сьвяти людей учить, і ціла дорога, котрою людей веде.

Розповім Вам єще, хто в церкві господарем. Бо вже без господаря не може бути ніякого дому, а щож доперва дому Божого, де має бути ще більший лад та красший порядок, як в якій небудь хаті.

В всіх тих родах церквей, о котрих я Вам сказав, є в кожній господар, що має порядок всякий утримувати, так як гаґда в своїй хаті.

Всі церкви домом Божим, де Бог людей всіякими способами гостить, то вжеж всюда господаром найвишим сам Господ Бог, бо они всі Єго домом, Єго палатою. Але Бог сам через себе в тих всіх церквах не рядить, а поставив І. Христа по собі найстаршим господаром у цілім своїм храмі Церкви сьвятої, що обнимає всі тамті церкви. Свому Синови Єдинородному віддав Бог Отець всяку власть на небі і на землі; посадив «одесную себе», по правій руді своїй, як кажемо в «Вірую», здобив Го царем людей і Ангелів небесних.

(Далше буде).

Письмо з Канади.

Минувшого року була поміщена обширна допись про еміґрацію до Канади в «Громадськім Голосі». В короткости єще раз повторюю, що абсолютно не раджу нікому продавати своє го-

сподарство й опускати рідний край без докладного знаня куда й на що йде. Для еміґрантів п. К. Генік, урядник при іміґраційнім домі в Нью-Йорку і знаток канадійских справ дає добру раду, що кожний, що хоче еміґрувати, повинен наперед сам без родини вибратись в чужі краї й побути з один рік, а тоді без нічєї ради буде знати, що робити, чи вернути самому, чи покликати родину до себе.

Не раджу — каже п. Генік — ані дивити ся на листи приморских аґентів, котрих діло й є, аби як найбільше пасажирів придбати на корабель без огляду на твоє добро або зло. Як рівнож не раджу велику ваґу привязувати до листів ваших знакомих а навіть і крєвних. Бачу я, що ріжні є причини тих листів. Трафляє ся, що крєвняк з щирого серця пише до свого, думаючи що ліпше жити буде, хотя ще дуже мало що знає, отже й не сьвідомо, хоча з доброї волі, се робить; але лучає ся, що й чисто зі злоби пише, як то кажуть золоті листи. — А чому? — питаєте. — А нехай так приїде як я. Се діло уже несумліне, однако на жалє часто лучає ся. В богатых же разях не застановивши ся оттак пишуть, аби як найліпше своїх коло себе примістити. Отже іменно такі річи, на які дивлю ся, спонувають мене в такій важній справі, як виїзд з рідного краю, сказати від себе те рішуче слово, що не вір, поки сам не зміриш. У нас дуже часто лучає ся, що як один виходить, то за ним тягне ся сто. Се дуже мильна дорога. Один не повинен задивлюватись на другого в річах так сліпих, як вихід або еміґрація. Що може одному навіть на добре вийти, десятком буде зле. Досьвід поучає мене, що народу тут багато марнує ся по просту тому, що не був відповідний до нового краю. Хто-ж відповідний, питаєте: я-ж вам відповім: що поперше здорові люди, працюваті, межі 20—40 роками — далше, що мало дітий мають, або ті, котрих діти уже дорослі. Такі можуть надіяти ся хоч на свою силу фізичну, котра їх буде живити. Люди-ж слабосильні або з дрібними дітьми, то не для сего краю — бо певно що борше біду найдуть, чим сподіванє добро. Далше, кожний нехай се знає, що в Канаду, так і з Канади вольно їхати назад, не треба тим баламутити ся, що тут спирають, ні, се неправда й багато поверталось. Народу є тут в цілій Канаді з Буковини й Галичини до 30.000 у чотирох краях порозміщені.

Кожний повинен собі се дуже добре запам'ятати, що хто сюда приїздить, нехай не надіє ся, що усе те саме застане, що лишив в старім краю. Окрім великого кусня поля нічого свого не найде, ані свого не запровадить. Мусить він до краю застосоватись — так що усе наново приходить ся робити, навіть говорити, не то що — не так легко приходить.

Сих кілька слів нехай возьмуть на розваґу ті, що хочуть опускати рідний край.

К. Генік.

З державної ради.

Вчєрашнє засіданє розпочало ся перед 6. годиною пополудни відчитуванєм внесень та інтерпеляцій, яке трєвало звиш годину. На вступі п. Шенерер вніс інтерпеляцію, чи президент міністрів схоче в порозуміню з угорским правительством і міністром заґраничних справ жертвувати Англії і полуднево-африканським републикам посередничє Австро-Угорщини в заклєченю мира. Другі інтерпеляції дотичили формальних справ на адресу президента міністрів і президента палати.

З дневного порядку приступлено до парад над наґлим внесєнем молодческого посла Грубого в справі послідного спису населєня в Чєхах. Промовляли Груби, Бянкінї, Штайнер і Сіленї, а по них, як генеральні бесідники против Люєґєра а за Крамарж. Відтак наступив довгий ряд фактичних спрєстовань. Між иньшим виринула справа конскрипції в Тишинї, а при тім справа удержавлєня тамошної польскої гімназії, за яку Поляки борють ся вже від довшого часу. Вкінци наґлість внесєня Грубого відкинено і на тім покінчено засіданє о год. 2½ пополудни. Слїдуючє нинї о год. 12. в полуднє.

З політичного поля.

В комісії для будови водних доріг заявив презєс кабинету др. Кербер, що правительство уважає справу будови водних доріг головною точкою своєї економічної програми. Правительство признає доконечну потребу будови штучних водних доріг та урегульованя лучащих ся з ними рік, а дотичний проєкт закова внесе до палати зараз по великодних фєриях. Міністер торгівлі Каль зазначив в ході дискусії, що з цілюю готовостию призволив членам палати переглянути наґромадженїй в міністерстві торгівлі обильний матеріал дотично каналу Дунай-Одра та других каналів. — Як з Відня телеграфують, ся відповідь президента міністрів не вдовольнила Чєхів, які жадають формального іunctim велїаничих інвестицій з будовою водних доріг. Також між Поляками заява д-ра Кербера мала викликати некорисне вражєнє і в сій справі відбула вчєра нараду парламентарна комісія польского «Кола», на якій кількох послів зажадало скликаня спеціального засіданя повного клубу для наради над становиском що-до будови водних доріг. Ся справа може спинити скорє полагодженє інвестиційного закова, бо Чєхи мають намір перешкоджувати нарадам палати аж до сего часу, доки правительство не виступить з реальним предлоґєнем що-до водних доріг.

З Петербурґа довозять до Відня, що в Дорнаті вибухли також грізні студентські заворушєня. До студєнтів прилучило ся населєнє. Демонстранти ставили барикади і боронились против війска. Кілька студєнтів і жовнірів зґинуло, кілька є ранних. Міністер війни, ген. Куропаткин, запротєстував против сего, щоби студєнтів карати примусовою військовою службою, бо се не пристойть чєсти армії, щоби хтось за кару був жовніром. Цар рішив сєю справу против міністра війни. Міністер внутрішних справ Сіняґін уступає. Єму закидують, що надто легковажив собі студентський рух. Єго наслїдником має стати великий князь Сєргій Александр, генеральний губернатор в Москві.

В Німєччині будять обаву чим раз явнішї забіґи Франції для позисканя приязни Італії. У відповідь на приїзд французкої фльоти в р. 1899. до Калїарї, пристани на острові Сардинії, італійска фльота ладить ся до відвідин французкої пристани в Тульнї, щоби там повитати президента французкої републики Любєта. Італійска фльота поплине до Тульону при кінци марця і забавить там довший час серед великих торжєств, а се не є прихильним обявом для тридержавного союзу. Аж до року 1903. Німєччина і Австрія можуть бути певними італійскої приязни, бо до сего часу Італія звязана письменним трактатом, але по сїм факті, як і по відзивах ріжних мужів державних Італії, а вкінци по голосах прєси, можна вносити напевно, що Італії розходить ся о зміну напряду своєї заґраничної політики на будучє.

Македонська справа все ще не сходить з дневного порядку. Перед воєнним судом в Солунї розпочав ся вчєра процес кількадесятых Болґар, обжалованих за зраду державну, іменно о утворєнє заговору, аби Македонїю відорвати від Турєччини і прилучити до Болґарії, або зробити з неї окрему державу. — Кажуть, що послї держав в Константинополї, котрі щільно слїдять за справою македонською і не годять ся на турєцкі звїрства над Болґарами, зажадали від султана, аби турєцке правительство чим скорше перевело в Македонїї реформи, яких Європа зажадала на конґресі в Берліннї, а на які тоді султан зґодив ся. Султан має імовірно намір відповісти відмовно, заслањаючи ся тим, що насамперед мусить придавити і відверти грозлячу турєцкій державі небезпєчність.

Перєговори Боти з Кітшєнером якось не клеять ся. Телеґрами скупї, і видко щось промовчують, а з того можна заклєчати, що Бота не конче так безусловно хоче піддати ся, як то Англичани голосять. Вирочім і в самій Англії настрій для Бурів не конче злий. Англія готова тепєр до уступок, а торґ веде ся о розміри тих уступок. Можна надіяти ся, що Бурам удасть ся виторгувати досєть широкую автономію, щось на лад Канади або Австралії. В Лондоні роблять

ся заходи, аби прихилати правительство до сеї думки. З Каплянду прибула до Лондону депутация великого союзу Африкандерів, що грають неначе ролю посередників між Бурами а Лондоном. В імя справедливости і з огляду на принцип, що «ліпша соломяна угода, як золотий процес», прокладають они лондонському правительству слідуєчі способи до мира з Бурами: Зненавиджений губернатор Мільнер мусть бути відкликаний; всі землі і фарми мають ся звернути Бурам і треба їм дати підмогу на загосподарованє; Оранія і Трансваль повинні дістати широку автономію. — Коли Англія згодить ся на сповненє тих бажань, то можна сподівати ся кінця предовгої війни.

НОВИНКИ.

Календар. В пятницу: гр.-кат. 40 мучеників; рим.-кат. Октавіана. — В суботу: гр.-кат. Ковдрата, Кипріяна; рим.-кат. Оттона.

— **Тарасові обходи.** XL. роковини смерти Тараса Шевченка відсвяткують ся дня 24. марця с. р. о 11. год. рано в черновецькій ц. к. І державній гімназії (гімнастична зала) на дохід за-помогового товариства імени Франц-Йосифа. Програма: 1. Промова до учеників. Проф. А. Клим, 2. Ой чого-ж то почорніло. Слова Шевченка, музика Воробкевича. Хор учеників під управою А. Вольского. 3. Кавказ, поезія Шевченка. Віголосить ученик VI. класу В. Пігуляк. 4. Минають дні. Слова Шевченка, музика Плавюка. Хор учеників під управою А. Вольского. 5. Відчит про значенє Шевченка ученика VIII. класу П. Кліма. 6. Огні горять. Слова Шевченка, музика Воробкевича. Хор учеників під управою А. Вольского. 7. До мертвих і живих... Шевченка. Віголосить ученик V. класу О. Безпалко. 8. Гей по горі там жєніці жнуть. Народна пісня, музика Ф. Колеси. Хор учеників під управою О. Ярмолевича. — Перший раз від отвореня черновецької гімназії — сего року як-раз 50 літ тому — обходить наша молодіж Тарасове свято. Честь проф. Клімови за стараня, яких доложав, аби гімназіяльна молодіж помянула свого великого генія Шевченка.

Ві вторник, дня 26. с. м. о 8. год. вечером відбудуть ся заходом народно-русских товариств в Тернополи в сали «Сокола» вечерниця з такою програмою: 1. Вступне слово. 2. Борзнянський: Концерт XII, хор мішаний «Тернопільского Бояна». 3. Ненг. Wieniawski: «Legende», сольо скрипки в супров. фортеп. 4. Квартет сольовий співаків «Львівского Бояна». 5. Шевченко: «Посланиє», деклямація. 6. Квартет сольовий співаків «Львівского Бояна». 7. Матюк: «До весни», сольо сопрановє з хором мішаним в супров. фортеп. 8. А. Czibulka «Serenade» op. 390, квартет смачковий в супроводі фортеп. 9. Ф. Колесса: «Вулиця», хор мішаний «Тернопільского Бояна». Ціни місць: крісло перворядне 2 кор., другорядне 1 50 кор., вступ на сальо 80 сот., партер 50 сот., галєрія 30 сот. — Білетів дістати можна в Народній Торговлі, а вечером при касі. — По концерті відбуде ся комєрс, який устроюють тамошні Пані в цілі придбаня фондів на заснованє «Дівочого інститута» в Тернополи.

— **3 черновецького університету.** Проф. др. Стефан Смаль-Стоцький читає в літнім семестрі с. р.: «Введенє в руску палєографію», 2 год. тижнево; «Исторія рускої літератури XIX в. (австрійска Русь)» 3 год. тижн.; «Граматичний розбір старорусских текстів» 1 год. тижн.; Руский семинар (читанє вибраних творів М. Шапкевича). — Проф. др. Володомір Милькович оголосив виклади історії Польщі від 1386—1686.

Проф. Денис Єремійчук заповів другу частину гомілетики, гомілетичні вправи та історію східного церковного співу. — Проф. др. Ом. Калужняцкий читає старославянську граматіку часть II. і про глаголице і кирилівке шєсьмо.

— **Вісти про уступленє** віцепрезидента краєвої ради шкільної Бобжиньского зі свого становища, показали ся правдивими. Др. Бобжиньский обійме катедру політичного права на краківській університеті, опорожнену зі смертию проф. Клецького.

— **Про польску оперу** пише ось як перший капельмістр сеї опери в новім театрі п. Л. Челянський в дневнику Hlas Naroda: Варшава не має польської опери — всьо там сьпіває ся по італійски, лише оригінальні польскі опери вільно сьпівати по польски. Отже львівска опера є дійсно одинокою польскою оперою і належить похвалити Поляків, коли виступають против сего, хто там ще сьпіває по італійски. Однак ся опера є доперва в початках. Сьпіваки не є зіграні та не зіспівані; та треба завважити, що кождей польский сьпівак будучи свідомим сего, що по польски уміє сьпівати, а польских добрих сьпіваків є мало, уміє використати сю обставину і сьпіває на хвалу народної штуки за велику гажу. Перший тенор має у Львові 2000 зр. місячно за 8 виступів, драматична сьпівачка

1600 зр. місячно, а кольоратурова, яка сьпіває одну ролю на місяць, бере за те 780 зр. місячно, Перший баритон має 500 зр., а перший бас 700 зр. місячно. Они ангажовані на 6 місяців — а в иньшій театрі за сю ціну сьпівали би цілий рік і ще були би добре заплачені. — Відтак автор зівставляє иньші, знані собі славянські театри і каже: На першій місці стоїть львівска драматична трупа і чєска в Празі, на другім чєска опера, на третім хорвацка драматична трупа (в Загребі), на четвєртім хорвацка опера, а на п'ятім львівска опера. Що-до оркєстри, яка є одною з головних частий опери, на першій місці стоїть чєска, за нею іде львівска, а на кінці хорвацка театральна оркєстра.

— **3 будапештєнского університету.** Студенти-католики, які оноді позавішували крєсти в викладових саях, самі зголошують ся до ректора, аби не допустити ся вмішаня ся в справу поліції. Однак заявили, що в случаю, як університетский сенат не ухвалить, аби в саях висїли крєсти, они всі виступлять з університету. Сенат замість сеї ухвали, порішив замкнути університет. Сей стан трєває аж доси.

— **Студентські розрухи в Росії.** Виключенє гр. Л. Толстєя з православної церкви дало причину студентам до нових розрухів в Петербурзі, Москві і Харкові на днях від 8. до 13. с. м. В Петербурзі поліція увязнила при тїм 800 студентів і студенток, в Москві 507, а в Харкові 136 осіб.

— **Кара смерті.** Вчєра рано виконано вирок смерти на воякови, Йосифови Бальцерови, за убійство жандарма. Убійства допустив ся Бальцер серед таких обставин: Дня 23. верєснє м. р. Бальцер без дозволу властей пішов з своїм братом до родинного села коло Кракова. Забавляв ся в коршмі в ночі з братом і иньшими селянами, коли надійшов жандарм Касяник і побачивши вояка в мундурі, спитав, чи має дозвіл від своєї властей на вихід з касарні. Бальцер сьвідєцтва не мав, отже жандарм арештував єго як дезертира і забрав з коршми. За жандармом вийшов брат арештованого. Вполю почав Бальцер ставити опір і просити жандарма, аби єго пустив, а коли той не хотів, кинув ся на него Бальцер, вилєр єму карабін і вистрїлив до него два рази. Жандарм сєйчас уяв на землю і почав кликати помочи, а тоді убійник приступив до него, приложив єму карабін до грудий і вистрїлив третій раз. Той вистрїл позбавив жандарма житя. Тепєр убійник забрав від жандарма годинник і почав утікати; але коли відбїг кілька кроків, прийшло єму на гадку, що трєба затєрти слїди злочину, отже поволик трєпа на шині і там зложив так, щоби колєса поїзду перейшли по грудях, роздерли їх і так затєрили слїди ран від куль. Підступ не удав ся. Два зелїзничі поїзди перейшли по труці, а грудий не нарушили і рани від куль лишили ся як сьвідєцтво страшного злочину. Положивши трупа на шинях, убійник вернув до Кракова. Вєкорі вислїдив єго аудитор Гольцер. Спершу Бальцер виправ ся вини, але аудитор Гольцер зібрав тїльки доказів, що остаточно мусїв признати ся і оповів подрїбно о цілїм злочині. — Бальцєра засуджено на кару смерти через повішенє, а вперєд виключено єго з войска. Засуд прийав Бальцер спокійно, але чим більше наближала ся хвиля смерті, тим більше вдав розкаляного. Просив брата, щоби телеграфічно старав ся у монарха о єго помилуванє. До послїдної хвилі надїяв ся ласки з Відня. Дарованє кари не прийшло і Бальцєра страчено вчєра рано о 1/8. години.

— **Лихвар перед судом.** На лаві обжалованих перемєского суду засїдав недавно арендар з Новосїлок, яворівского повіта, Юда Гох, обжалований о 39 випадків лихви та о кільканадцять обманьств, і чотирнацять селян разом з вїйтом, обжаловані о те, що в слїдстві против Гоха, яке переведилось в яворівскім суді, зізнавали сьвідомо неправду в користь Гоха, хотїя самі були ним покривджені. При ревїзїй попали ся в руки жандармерїй нотатки Гоха, з котрих судия слїдчий дізнав ся про всі єго махінації, а з котрих показує ся, що він побирав по 140%, і більше проценту від тамошних селян. — Трибунал під проводом радника Мандибуря засудив Гоха на тринацять місяців вязниці і 2.000 корон гривни, а всіх обжалованих селян по 6 тижнів арешту.

— **Графиня Толстєя і Св. Синод.** Як звісно нашим читателям, «Сьвятїйший Синод» виключив гр. Толстєя з православної церкви за єго противрелїгїйні погляди. На днях єго жена гр. Софія Андрєївна вислала до генерального прокуратора Синода, Побєдоносєва, лист такого змісту: «Москва, 20. лютого (11. мирдїя). Я вчитала в дневниках засуд на мого мужа Льва Миколаєвича Толстєя, який виключає ся єго з православної церкви. Ся єкскомунїка, видана першими пастирями церкви, не може проминути без вражєня на мене. Мій бїль і огірченє є великий, хотїя не з сеї причини, що з того засуду вїє дух смерті для мого мужа, бо то зависить від Бога а не від людей. З огляду на релїгїю, жите душї остане тайною для кожного, а сего житя завдяки Всєвишньому не ограничить ніяка цер-

ков. Але коли ся єкскомунїка вийшла від церкви, до якої я належу і належати ніколи не перєстану, сеї церкви, яку Христос основав на те, аби імя Боже товаришило кождому ділу в житю чоловіка, при появі на сьвіт, єдружєстві і смерті, тому не могу поняти сеї єкскомунїки. Она викликає огірченє серед людей, а тим більшу симпатію і любов до Льва Миколаєвича Толстєя, чого доказом є заяви прислани нам зі всіх сторін сьвіта. Якже бїль не має стиснути мого серця, коли недавно видано неумістне зарядженє, а іменно тайну заборону всім сьвященникам, аби в случаю смерті мого мужа відказали єму християнських похоронів. Кого тяжше постигне се зарядженє, чи мертвого, чи живих єго крєвних і своєків? Як се має бути погрозою, то против кого єї звернено? Чи може думано, що я задля того не піду до церкви, аби помолити ся за упокій душї мого мужа? Чи дійсно думано, що не найде ся добрий пастир, який не оглядаючи ся на заборону, похоронить мого мужа для правди і любови? Але і се не конечнє. Церков є для мене чимось невидимим, а я признаю лише тих єї слуг, які розуміють значєнє своєї властей. Якби думано, що церков не є чим иньшим, як лише власностію людей, які могуть кождої хвилі заповіді Христові, закони любови висьмівати і перекручувати, в такім случаю вже давно були би виступили з неї всі ті, що вірно при нїй стоять. Не ті є ренєгатами, що блудять шукаючи правди, але ті, що стоять на чолї церкви, а не служать засадам любови, покори і милосердя і в духовними катми. Господь покаже своє милосердє тим, що вправді стоять поза церквою, але живуть в покорі, не дбають про добра земскі, а живуть в любови. Сї скорше могуть надїяти ся благодати Божої, як ті, що їх шанки і одїж прикрашують діамантами, а они самі є недобрими пастирями облуди — для тих нема місця в церкві правдивої віри і правдивої любови. — Підписано: *Графиня Софія Толстєя*.

— **Як хоронити деревину від весняних приморозків.** Нєраз нївєчать весняні приморозки не тїльки листє але й цвїт овочєвих дерев так, що опієля і овочів не може бути. Досвід учить, що сильній, добре відживленій деревині приморозки не так шкодять, як слабій; але й на те є рада, щоби шкоду, яку роблять приморозки, бодай зменшати. В Стирїї і в Тиролію укладають воколо садів у відступях купи з таких річий, що підпалєні слабо горять, але богато димлять ся. Отже в холодні вечєри, коли можна надїяти ся приморозку, підпалюють ті купи, і тим хоронять ся від приморозку.

— **Чим то люди не клопочуть ся?** В «Нар. Час.» находимо між иньшими таку відповідь якомусь чи якийсь з Вияник: Панночка перша при повитаню або пращаню не потребує подавати руки; досить, коли лиш повитає ся, або пращав ся уклєном. Але не може відмовити подана руки, коли хтось їй подає; мусить лиш бути осторожною в подаваню молодим мушцинам і не стискати руки так сильно, щоби тим могла в кімсь викликати гадку якоїсь особливий прихильности. З другої же сторони так само панна як і мушчина не повинні подавати руки з такою рівнодушностію і таким холодом, як би подавати мертву. Подаванє руки зазначає ся іменно устєисненєм, але аж сила устєисненя і спосіб того-ж ставє характеристичним, а на то іменно повинна панна уважати. Навіть мушчина подаючи руку панні, повинен зі згляду на ню саму бути оглядним.

— **Дрібні вісти.** Міністер справедливости перєніс нотаря Євгена Рєхтенбергя з Обєртина до Надвірної і заїменував нотарияльного кандидата Йосифа Горницького нотарєм для Обєртина. — У Львові пропала 18-літня дівчина Рожа Карликівна, жидівочка, з черги вже пята.

— **Гумористичний кутки.**

Концертантка.

— Подумайте тїлько! злодій обікрав мене підчас того, коли я в другій комнаті грала на фортепяні.

— А то дивнє, мусїв собі певно уха ватою позатикати.

Правдолюб.

— Чи знаєте мою тєщу?

— Не маю приємности.

— Ну, до приємности се зовсім не належить.

Можним сего сьвіта.

Як цукорник не є солодким, хотїя робить солодкі річи, так і ви не є великими людьми, хотїя творите великі діла.

Посмертна + оповістка.

О. Іван Ткачєвич, завідатель парохії Хомяків, станиславського декачата, упокоїв ся в 40. році житя, а в 7. сьвященства. В. с. п!

Павлина зі Ступницьких **Бодруг**, вдова по бл. п. пароху в Городенці, упокоїла ся в 59. ро-

ці життя в домі свого шурини о. Марк. Соневицького в Велесеневі. В. І. п.!

Йосифа Левицка, вдова по бл. п. пароху в Гуменці, упокоїлась дня 18. с. м. в 75. році життя. В. І. п.!

Адольф Іванович Сачуров-Добрянский — як доносять «Галичан» — упокоївся в Інсбруці в Тироля, в 98. році життя. Покійник валежав до твердих москвофільських діячів головно на Угорщині, але не забував також про Галичину і часто їй навідував. В. с. п.!

Телеграми.

Відень, 21. марця. Нвннше засіданє ради державної почало ся о год. 1/2 1 пополудни і заповідає ся бурею зі сторони Шенерлянів, бо президент не хоче відчитати їх інтерпеляції на явнім засіданю.

Відень, 21. марця. Архикнягиня Блянка, жена архикнязя Лвопольда Сальватора повела щасливо сьва. Стан матери і дитини вдоволяючий.

Марсилія, 21. марця. Вчєра стрейкуючі робітники намагались перервати кордон війська, установленний здвож побережя для стереження від на-

пасти працюючих на доках робітників. Стрейкуючі стріляли на жандармів, які остаточнє розігнали товпу і 15 ексцедентів арештували. В бійці ранєно камінями 3 жандармів і 1 жовніра.

Медіолян, 21. марця. Secco доносить, що вчєра відбув ся в місцевости Крааджіо повднок Дерухда з Біфетом. Біфе є легко ранений.

Париж 21. марця. Тутешнє виданє New York Herald-а доносить з Тівтсїна: Гр. Вальдерзе конферував тут вчєра з російским генералом Вогаком і англійским генералом Кампбелем. Вогак заявив Вальдерзєму, що непорозуміє будє трєвати доти, доки Англійці остануть на території, до якої Росія підносить свої претенсії; Кампбель сказав, що не може уступити, доки не одержить иньших інструкцій. Вальдерзе предложив, щоби заряд над спільною територією обняла одна з нейтральних держав. Російский генерал відкинув сю пропозицію. Вальдерзе відїхав назад до Пєківа.

Прага, 21. марця. Вчєра відбуло ся тут віче чєских радикалів, на яким ухвалєно остру революцію протів Мололочєхів.

COLOSSEUM Ernesta Thorna, у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна. Програма від 16. до 31. марта 1901.

При співучасті військової музики 80 п. п.
1) Увертура. 2) Miss Bertolotti жонглерка на кружляючій кулі. 3) Mr. & Mme Cavanna ексцентр трансформаційна двійка. 4) Daniel i Miss Betti, еквілібристи. 5) Les' Aubert tourbillon танцери. 6) Freeze Brothers, куглярі з 32 тамборинами. 7) Les Gardenias, феноменальне гімнастичне routouri. (10 минут павзи). 8) Орхєстра. 9) Miss Ella зі своїми львами. 10) Conchitta іспанська танцерка. 11) Mr. Carlo Benedetti, медична загадка. 12) Mc. Lusky's, ексцентрийці і арабєкі скакуни. 13) Орхєстра. 14) Signor Luigi Cavanna в своїй комедії. *Зміст*. Прольоф. Комісар. Jole, его жена. Зефірін. Слуга. Жандарм. Вєі особи представляє п. Luigi Cavanna. 15) Комічна пантоміна Tramp, труви Gardenias. — Початок о 8. год. вечером.

Що два велике представлєна. В неділю і сьвєята два представлєна. Що п'ятниця High Life представлєна. Білєти вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Colosseum отріте 12 газовими печами.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечє будинки і всі предмети движимі протів огневих шкід.

«Дністер» припоручили Преосьвщ. Ординарияти Всєч. Духовєньству і вірним всім трєх Епархій.

Фонд гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор. 11 сот.	} разом 520.406 кор. 65 сот.
Резерва премій	171.942	" "	
Резерва спеціальна	6.000	" "	
Фонд емеритальний	30.924	" 54 "	

Тариф «Дністра» умірований. Надвижка річна розділяє ся між члєсів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутности Дєлєгата і 2 члєнів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотєчних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городєнці, Терєбовлї, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; в таких обезпечєнь через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і квїти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агєнтів, особливо сєлян господарів в окрєстностях, де ще нема близько агєнцій «Дністра». Агєнти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агєнції треба вносити до Дирєкції у Львові.

Сєляне! убігайте ся тільки о агєнції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папєрі

виплачує без потручєня провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотєчного.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходять о годині				відходять о годині			
1-35	6-10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		1-53	6-25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6-20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Станіславова		2-08	6-30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6-46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.			6-43	» » дв. Підзамче	
	7-45	з Янова		8-30	6-35	до Станіславова, Підвисокого, Потуртор	
	7-40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		2-55	8-40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	8-00	» » на дв. головний			9-00	до Сколього, до Лавочного (1. лп. до 15. вер.	
	8-05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9-15	до Янова	
	8-15	з Сокаля, Рави рускої			9-25	до Підволочиск, Бродів, Гусєтина дв. Пїда.	
	8-50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9-42	» » дв. гол.	
	11-45	з Ядослава і Любачова		2-55	9-55	до Чернівців, Станіславова	
	11-55	зі Станіславова (Кєресемєзе, Потуртор)			10-20	до Сокаля, Белєця, Рави рускої і Любачова	
	12-55	з Янова			1-25	до Янова від 1. мая до 15. верєсія в неділі і сьвєята	
1-15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2-15	до Брухович від 13. мая до 15. верєсія в неділі і сьвєята		
2-20	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)			3-05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
5-17	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Пїда.			3-15	до Янова щодєнно від 13. мая до 16. вер.		
2-35	5-40			3-26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.		
	5-45			3-30	до Рєшєва, Хирова, Любачова		
1-45	5-55						
	6-00						
				НІЧ			
8-40 2-31 12-20	7-24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)			6-10	до Станіславова	
	8-28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6-13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.	
	8-50	з Брухович від 13. мая до 16. верєсія щод.		12-40	6-20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	9-23	з Янова щодєнно від 1. мая до 15. вер.			6-50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
					7-10	до Тернополя дворець головний	
					7-33	» » дворець Підзамче	
					7-25	до Сокаля і Рави рускої	
					7-48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
					9-12	до Янова від 1. мая до 15. верєсія	
					10-40	до Чернівців і Іцкан	
					10-50	до Кракова, Відня, Варшави	
					11-00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. п.	
				11-25	» » дв. Пїда		
				4-15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора		
				4-45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.		

ЗАМІТНА: Пєра нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Краєвських ч. 5) уділяє пояснєнь в справахє лінійних, продає білєти всякого рода і розклади зди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотєчні
- 4% листи гіпотєчні коронові
- 5% листи гіпотєчні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку красву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі рєнти державні
Тї папєри продаємо і купуємо по найточнійшим курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотєчного